

ТИПОВІ ЗРАЗКИ ТАКСОНІВ, ЩО ЗБЕРІГАЮТЬСЯ В ГЕРБАРІЇ ДОНЕЦЬКОГО БОТАНІЧНОГО САДУ НАН УКРАЇНИ (DNZ)

К л ю ч о в і с л о в а: типові зразки, DNZ, Україна

Кожна систематична чи флористична обробка потребує звертання до типових матеріалів таксонів. Дуже часто їхній пошук є надзвичайно складним. Одна з найбільших проблем — з'ясування місця зберігання автентичних зразків. У цій статті надано інформацію про типові зразки представників родів *Artemisia* L., *Carduus* L., *Galium* L., *Rosa* L., *Stipa* L., *Thymus* L., *Veronica* L. і *Vincetoxicum* N.M. Wolf, що зберігаються в Гербарії Донецького ботанічного саду НАН України (DNZ). Для кожного таксона цитується джерело першоопису (протолог) і наводяться оригінальні тексти етикеток.

ROSACEAE JUSS.

Rosa krynkensis Ostapko, 1991, Ботан. журн. **76**, 1: 118.

Ізотип: УССР, Донецкая обл., Амвросієвський р-н, между селами Благодатное и Котовское[ого], урочище Ново-Клиновское, обнажения песчанниковых сланцев, 03.07.1989, В.М. Остапко (DNZ s.n.). Голотип зберігається у *LE*.

Rosa talijevii Dubovik, 1966, Новости сист. высш. раст.: 170.

Паратип: УССР, Донецкая обл., Володарський р-н, заповідник «Хомутовская степь», 05.06.1961, Е. Кабанча (DNZ s.n.). Голотип зберігається у *LE*.

ASTERACEAE BERCHT. & PRESL

Artemisia marschalliana Spreng. f. *gracilis* Savchenko, 1999, Укр. ботан. журн. **56**, 3: 284.

Ізотип: Україна, Донецька обл., Володарський р-н, с. Кременівка, вище по теченню на правому березу Кальчика, урочище Осина, осыпи, 120—130 м над у.м., 04.09.1997, А.В. Савченко (DNZ s.n.) (голотип — у *KW*).

Carduus kondratjukii Gorl., 1985, Укр. ботан. журн. **42**, 5: 52.

Голотип: УРСР, Донецька обл., Краснолиманський р-н, поблизу с. Шандриголове, схили яру, 21.06.1982, З.С. Горлачова (DNZ s.n.).

Carduus tortuosus Gorl. & Ye.M. Kondr., 1985, Укр. ботан. журн. **42**, 5: 54.

Голотип: УРСР, Дніпропетровська обл., м. Марганець, балка Крутенька, степові схили, 22.07.1982, З.С. Горлачова (DNZ s.n.).

RUBIACEAE JUSS.

Galium donetzkiensis Ostapko, 1994, Укр. ботан. журн. **51**, 2/3: 85.

Ізотип: Україна, Луганська обл., Міловський р-н, заповідник «Стрільцівський степ», зрідка по степу, 29.06.1987, В.М. Остапко, С.О. Максимова (DNZ s.n.) (голотип зберігається у *KW*).

Паратип: Україна, Луганська обл., Свердловський р-н, заповідник «Провальський степ», Грушівська ділянка, по північних степових схилах гряд, зрідка, 25.06.1987, В.М. Остапко, С.О. Максимова (DNZ s.n.).

Galium glabricarpum Ostapko, 1994, Укр. ботан. журн. **51**, 2/3: 84.

Ізотип: Україна, Донецька обл., околиці м. Амвросієвка, урочище Пристенське, мергелеві схили, чебречники, 28.06.1985, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, О.Г. Гриневська, А.Є. Кусков, Г.І. Хархота (DNZ s.n.) (голотип зберігається у *KW*).

Паратип: Україна, Луганська обл., с. Провалля, 13.06.1970, Т.Т. Постольник (DNZ s.n.).

Galium kondratjukii Ostapko, 1993, Укр. ботан. журн. **50**, 6: 60.

Ізотип: Україна, Донецька обл., Костянтинівський р-н, м. Дружківка, урочище Веселівські ставки, степові схили, 07.07.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, С.А. Приходько (DNZ s.n.) (голотип зберігається у *KW*).

Паратип: Україна, Луганська обл., Міловський р-н, с. Криничне, заповідник «Стрільцівський степ», 06.07.1987, В.М. Остапко (DNZ s.n.).

Galium raisae Ostapko, 1993, Укр. ботан. журн. **50**, 6: 61 («*G. raisiae*»)

Ізотип: Україна, Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Хрестище, урочище Музичий ліс, 09.07.1992,

Р.І. Бурда, В.М. Остапко, Л.П. Габченко, С.А. Приходько, В.К. Тохтар, Т.Г. Зурнаджі (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається *KW*).

Паратипи: Україна, Донецька обл., Слов'янський р-н, заказник «Гори Артема», кв. 40, різнотравно-типчаково-ковилловий степ, 21.06.1985, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, А.Є. Кусков, Н.Ф. Довбиш (*DNZ s.n.*); там само, Артемівський р-н, м. Часів Яр, урочище Кругле, степовий схил, 03.07.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, А.Є. Кусков, Н.П. Купенко, Ю.В. Козирева, С.А. Приходько (*DNZ s.n.*); там само, Костянтинівський р-н, м. Дружківка, урочище Веселівські ставки, степові схили, 06.07.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, С.А. Приходько (*DNZ s.n.*); там само, Тельманівський р-н, с. Староласпа, степовий схил на південь від села, 26.06.1990, В.М. Остапко, А.Є. Кусков (*DNZ s.n.*); там само, Володарський р-н, околиці с. Кременівка, урочище Чердакли, кам'янисті степові схили по лощинах і балочках, 04.07.1990, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*); Україна, Луганська обл., Міловський р-н, с. Криничне, заповідник «Стрільцівський степ», 06.07.1987, В.М. Остапко; там само, Антрацитівський р-н, урочище Велика Кам'янка, кам'янистий степ, 12.06.1968, Т.Т. Постольник (*DNZ s.n.*).

***Galium lanulosum* Ostapko**, 1993, Укр. ботан. журн. **50**, 6: 62.

Паратипи: Україна, Донецька обл., Костянтинівський р-н, м. Дружківка, урочище Веселівські ставки, степові схили, 07.07.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, С.А. Приходько (*DNZ s.n.*); там само, смт Старобешеве, пагорб понад Кальміусом на південь від селища, 27.06.1990, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається в *KW*).

APOCYNACEAE JUSS.

***Vincetoxicum donetzicum* Ostapko**, 1995, Укр. ботан. журн. **52**, 2: 271.

Ізотип: Україна, Донецька обл., Амвросіївський р-н, лісовий заказник «Бердянський», діброва в заплаві р. Кринки, 19.06.1983, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, З.С. Москаленко, О.І. Горлачов (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

Паратипи: Україна, Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Донецьке, різнотравний степ на крейді, 27.06.1982, Р.І. Бурда, О.І. Горлачов, В.В. Кучеревський (*DNZ s.n.*); там само, Артемівський р-н, с. Серебрянка, урочище Мар'їна гора, північний схил, унизу, 13.06.1991, В.М. Остапко, Г.І. Хархота, С.А. Приходько, В.К. Тохтар, Н.П. Купенко,

А.Є. Кусков (*DNZ s.n.*); там само, с. Платонівка, байрачна діброва, 18.06.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, Г.І. Хархота, Н.П. Купенко, В.К. Тохтар, С.А. Приходько (*DNZ s.n.*); там само, Амвросіївський р-н, с. Благодатне, гора Ясенєва, північний схил, у лісі, 17.06.1968, Г.І. Хархота (*DNZ s.n.*); Україна, Луганська обл., Кременський р-н, Серебрянське л-во, 15.06.1978, Р.І. Бурда, З.С. Москаленко (*DNZ s.n.*); там само, Антрацитівський р-н, Штеровське л-во, м. Міусінськ, 08.06.1969, Д.С. Івашин (*DNZ s.n.*).

***Vincetoxicum flavum* Ostapko**, 1995, Укр. ботан. журн. **52**, 2: 275.

Ізотип: Україна, Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Хрестище, урочище Музичий ліс, 09.07.1992, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, С.А. Приходько, В.К. Тохтар, Т.Г. Зурнаджі, Л.П. Габченко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

Паратипи: Україна, Донецька обл., Шахтарський р-н, м. Сніжне, урочище Леонтіїв байрак, ліс, 12.06.1984, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, А.Є. Кусков, В.М. Крикун (*DNZ s.n.*); там само, Амвросіївський р-н, лісовий заказник «Бердянський», у чагарниках на місці тополевиків у заплаві р. Кринки, 15.06.1983, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, З.С. Москаленко, О.І. Горлачов (*DNZ s.n.*).

***Vincetoxicum ucrainicum* Ostapko**, 1995, Укр. ботан. журн. **52**, 2: 273.

Ізотип: Україна, Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Хрестище, урочище Музичий ліс, 09.07.1992, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, С.А. Приходько, В.К. Тохтар, Т.Г. Зурнаджі, Л.П. Габченко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

Паратипи: Україна, Донецька обл., Амвросіївський р-н, лісовий заказник «Ліс на Кринці», в ільмово-ясеневому лісі понад берегом р. Кринки, 01.07.1989, В.М. Остапко, В.С. Гумеч (*DNZ s.n.*); там само, 03.07.1989, В.М. Остапко, В.С. Гумеч (*DNZ s.n.*).

VERONICACEAE DURANDE

***Veronica borysthena* Ostapko**, 1985, Интродукция и акклиматизация раст. **3**: 22.

Голотип УССР, Днепропетровская обл., г. Кривой Рог, Красная балка, степной склон, 21.07.1981, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*).

***Veronica cretacea* Ostapko**, 1994, Укр. ботан. журн. **51**, 2/3: 85.

Ізотип: Україна, Луганська обл., Міловський р-н, с. Стрільцівка, петрофітний степ на крейдяно-

му останці, 28.06.1987, В.М. Остапко, С.О. Максимова (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

Паратипи: Україна, Луганська обл., Міловський р-н, Стрільцівський конезавод, урочище Березовий яр, східні схили різнотравно-типчаково-ковилового збою, 11.07.1978, Т.Т. Чуприна, Г.О. Черноног (*DNZ s.n.*); там само, Біловодський р-н, с. Новолимарівка, степ на крейді з піском, 03.07.1987, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*); там само, околиці Біловодська, урочище Липова балка, північний степовий схил на супіщаному ґрунті, 28.06.1987, В.М. Остапко, С.О. Максимова (*DNZ s.n.*); Україна, Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Богородичне, петрофітний степ на крейді, 10.09.1987, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*) (кілька паратипів зберігаються у *KW*).

***Veronica donetzica* (Ostapko) Ostapko**, 1994, Укр. ботан. журн. **51**, 2/3: 85. — *V. barrelieri* Schott. var. *donetzica* Ostapko, 1985, Интродукция и акклиматизация раст. **3**: 21.

Ізотип: Україна, Луганська обл., Свердловський р-н, с. Провалля, урочище Королівські скелі, 20.08.1981, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

***Veronica pontica* Ostapko**, 1994, Укр. ботан. журн. **51**, 2/3: 88, nom. illeg.

Ізотип: Україна, Луганська обл., Біловодський р-н, с. Новолимарівка, піщаний степ понад крейдяними схилами, 03.07.1987, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

Паратипи: Україна, Луганська обл., Біловодський р-н, с. Баранківка, степ на крейдяній горі, 01.07.1987, В.М. Остапко, С.О. Максимова (*DNZ s.n.*); там само, Міловський р-н, заповідник «Стрільцівський степ», 05.07.1987, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*); Україна, Донецька обл., Артемівський р-н, с. Васюківка, степові схили, 20.06.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, Г.І. Хархота, Н.П. Купенко, В.К. Тохтар (*DNZ s.n.*); там само, Костянтинівський р-н, с. Білокузьминівка, степ, 05.07.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, С.А. Приходько, Н.П. Купенко, А.Є. Кусков, Ю.В. Козирева (*DNZ s.n.*); там само, с. Маркове, крейдяні відслонення, 04.07.1991, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, С.А. Приходько, Н.П. Купенко, А.Є. Кусков, Ю.В. Козирева (*DNZ s.n.*).

***Veronica semiglabrata* Ostapko**, 1994, Укр. ботан. журн. **51**, 2/3: 89.

Ізотип: Україна, Луганська обл., смт Марківка, степовий схил, 03.07.1987, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

LAMIACEAE MARTINOV

***Thymus didukhii* Ostapko**, 1990, Укр. ботан. журн. **47**, 2: 92.

Ізотип: УРСР, Ворошиловградська обл., Міловський р-н, на південних схилах крейдяних відслонень, на південь від с. Калмиківка, 01.07.1987, Я.П. Дідух, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

Паратипи: УРСР, Ворошиловградська обл., Біловодський р-н, с. Новолимарівка, крейдяні схили, 03.07.1987, В. Остапко, Я. Дідух (*DNZ s.n.*); там само, смт Марківка, крейдяні відслонення, 03.07.1987, В. Остапко, Я. Дідух (*DNZ s.n.*).

***Thymus kondratjukii* Ostapko**, 1987, Укр. ботан. журн. **44**, 2: 47.

Ізотип: УРСР, Ворошиловградська обл., Міловський р-н, схили Крейдяного яру поблизу заповідника «Стрільцівський степ», відслонення крейди, 20.07.1974, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*) (голотип зберігається у *KW*).

Паратипи: УРСР, Ворошиловградська обл., Міловський р-н, околиці смт Троїцьке, степові схили на крейді, 11.06.1978, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, З.С. Москаленко, Є.М. Дмитрієв (*DNZ s.n.*); там само, с. Криничне, відслонення крейди по схилах, 20.07.1974, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*); там само, околиці заповідника «Стрільцівський степ», Крейдяний яр, крейдяні схили, 03.08.1968, Г.І. Хархота (*DNZ s.n.*); там само, околиці заповідника «Стрільцівський степ», Крейдяний яр, крейдяні схили, 23.06.1977, Р.І. Бурда, В.М. Остапко, З.С. Москаленко, С.М. Горлін (*DNZ s.n.*); там само, околиці заповідника «Стрільцівський степ», Крейдяний яр, крейдяні схили, 10.07.1978, Т.Т. Чуприна, Г.О. Черноног (*DNZ s.n.*); УРСР, Харківська обл., околиці м. Ізюма, крейдяні схили правого берега р. Сіверський Донець, 21.08.1974, В.М. Остапко (*DNZ s.n.*).

POACEAE BARNH.

***Stipa donetzica* Chuprina**, 1992, Ковыльные степи Донбасса: 45.

Лектотип: Україна, Ворошиловградская обл., Провальская степь, север Калиновского участка, нижняя часть склонов южной экспозиции. Встречается единично на каменистых склонах, в

нижней части, вблизи опушки байрачного леса в типчаково-разнотравно-граффианокывильной ассоциации, 19.06.1980, Т.Т. Чуприна (*DNZ* s.n.). Лектотип та ізосинтипи зберігаються у *DNZ*.

Рекомендує до друку
М.М. Федорончук

Надійшла 19.09.2013 р

В.М. Остапко, А.В. Бойко, Е.Г. Муленкова
Донецкий ботанический сад НАН Украины

ТИПОВЫЕ ОБРАЗЦЫ ТАКСОНОВ, ХРАНЯЩИЕСЯ В
ГЕРБАРИИ ДОНЕЦКОГО БОТАНИЧЕСКОГО САДА
НАН УКРАИНЫ (*DNZ*)

В статье дана информация о типовых образцах представителей родов *Artemisia* L., *Carduus* L., *Galium* L., *Rosa* L., *Stipa* L., *Thymus* L., *Veronica* L. и *Vincetoxicum* Wolf, хранящихся в Гер-

барии Донецкого ботанического сада НАН Украины (*DNZ*). Для каждого таксона цитируется протокол, а также приводятся оригинальные тексты этикеток.

Ключевые слова: типовые образцы, *DNZ*, Украина.

V.M. Ostapko, G.V. Boiko, O.G. Mulienkova Donetsk Botanical Garden, National Academy of Sciences of Ukraine

TYPE SPECIMENS OF THE TAXA DEPOSITED AT THE
DONETSK BOTANICAL GARDEN HERBARIUM (*DNZ*)

The article provides information on type specimens of the species of *Artemisia* L., *Carduus* L., *Galium* L., *Rosa* L., *Stipa* L., *Thymus* L., *Veronica* L., and *Vincetoxicum* N.M. Wolf deposited at the Donetsk Botanical Garden Herbarium (*DNZ*) of the National Academy of Sciences of Ukraine. For each taxon the protologue is cited. Original texts of the labels are presented.

Key words: type specimens, *DNZ*, Ukraine